

NOVININE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske Slovence.

PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Šosa Nevln na leto je vsakoml za njegov naslov 8 K.
Škúpno od deset vec 6 K.
Naročniki k Novinam brezplačno dobijo vsaki mesec
„Marijin List“ i na konci leta „Kalendar Srca Jezušovoga.“

Šosa ednoga drebca je doma 10 flerov.

VREDNIK:

KLEKL JOŽEF

pleb. v Dolencih, NAGYDOLÁNY, Vasmegye.

K tomu se more pošlati naročnine i vsi deplol, ne
pa v tiskarno ali v Crenšovce.

Lastnik i izdajatelj Novin i Marijinoga
Lista je Klekl Jožef vp. pleb. v Cren-
šovcih, Cserföld, Zalamegye.

Nedela po Risalih VII.

*Varte se od krivih prorokov, šteri
prihajajo k vam vu ovčenom gvanti,
snotra so pa zgrabljivi vucke. Mataj. VII.*

Prilizavanje, skažljivost moremo v pamet jemati na djanji. Ne smemo vsikdar ne reči gledati, nego gledajmo, kak se s delom, s djanjom pred nas postavi, ar dostakrat se vu ovčenom gvanti vuča besnost zakriva.

Človek hitro pozabi. Dobro je tak. Ka smo pretrpeli, naj bo pozabljeno. Nego či krivec se pali k nam približava s lepimi rečmi, s prilizavanjom i bi ga poslühšali — smo za istiao slabi ljudje, ki se ne damo včiti, niti iz našega kvara. Pravim voditelom ljudstva žmetno spadne, da ljudstvo na lepe reči tühin-ov slepo hrbet obrne onim, ki so nikdar drugo ne iskali, kak duševno i telovno naprej idejnje ljudstva.

Vu denešnjem evangelijomi je gučo Kristuš od dreva. Je drevo, štero dober sad prinese. Pravičen človek dober sad prinese. Te sad je: Ljubav, veselje, mir, dobrovoljnost, krotkost, vera, poniznost, čistoča. Pravičen človek vsikdar dober sad prinaša. On je liki drevo, štero je posajeno kre vode, korenje njegovo vsikdar ma vlago i se ne boji sühoče. Vu vremeni sühoče njegovo listje ostane zeleno i ne prehenja sad prinesiti.

Lagoje drevo lagoji sad prinese. — Apoštol popiše sad lagojega človeka: Dela tela so nečistost, nesramnost, bolvanstvo, sovražstvo, njevka, srditost odürjavanje, razkornost, nevoščenost, ljudomorstvo, pijanost, i tem spodobna, od šterih vam povem, kak sam že pravo, da šteri kaj takšega včinijo, kraljestva nebeskoga ne zadobijo. Lagoji človek vsikdar lagoji sad prinaša, od njega dobro ne shaja.

I na sleduje je drevo, štero nikšega

sada ne prinese. Je drevo, štere je zeleno, nego ne ma cvetja. To so ljudje, ki majo reč, nego ne majo dobroga dela. Je drevo, štero cvete, sada pa nikdar ne prinese. To šo ljudje, ki na kazanje činijo dobro, nego samo na kazanje, po pravici pa ne. Ob tretjim je drevo, štero prinese sad, nego ne za nič. To so ljudje, šterih sad je britek i je ne za vživanje.

I nam se pravi: Že je sekira položena h korenji dreva, Vsako drevo, štero ne prinese dobroga sada, se vö vseče i se vrže na ogen. Od toga ognja nas reši Gospodue.

Bojna.

22. jun. Pri vodi Piave se je bitje pomenšalo. Naši so prek vode na treh točkah stopili. Da prikrijejo prehod, so iz strelili veliko krogel, štere so pokrile s gostim čarnim dimom vodo ino taljanske strelske jarke. — Angluški zünanji minister Balfour je govorio. Pravo je, da bojno ščejo nadaljavati do poštenoga konca. Mi vsi želemo, da se spunijo vse pravične žele vseh narodov na celom sveti. Na dalje je pravo, da so vse nemci krivi. Mi želemo pošteni mir, nego skoz bolje previdimo, da te mir samo s bojom do konca zadobimo, s tem, da bodemo na to pazili, da ne de mela pali štera država, kak zdaj Nemška, moč, na svet prinesiti telko nevol, po šterimi vsi narodi starega i novoga sveta zdaj brezi vüpanja zdihavati morejo.

23. jun. Na taljanskem fronti den za dnevom dosta deža bilo. Na vse kraje povoden bila, štera je povekšala bremen trplenja naših čet. Vu Piavi je telko vode bilo, da večkrat ništerne vöre nišče ne mogo prek priti. Samo s najvejšov teškočov je mogoče bilo boritelom najbolje potrebno municijo i živež prek spraviti.

24. jun. Za volo povodni i lagojega vremena so naši Montello i postojanke prek vode Piave spraznili. To spraznitev so naši poleg velke teskoče tak zvršili, da naše gibanje je pred sovražnikom skrito ostalo. Več spraznjenih postojank je pod močnim topovskim ognjom stalo. Pešaki so napadali prazne postojanke. Naši stüki so je odegnoili.

25. jun. Taljanske napade smo nazaj zbili. Pri San Dona smo se meknoli brezi zgübe vu municiji i vu vojnoj škeri. Od 15. jun. so taljani zgübili 50 jezer vlovlenih, med njimi 1100 častnikov. Vse vküp so zgübili 150 jezer možov.

26. jun. Naša 13. ofenziva se je začnola 15. junija. Nišče si je ne mislo, da se vremen premeni. Premenilo se je, dež se je levo, liki bi se oblaki trgali. I to je bila naša nesreča. Piave je brežni, planinski potok, vu sühoči več mestah se lahko prek pela, nego povodem ga razprestre na eden kilcometer. Most prekpotegnoti je ne mogoče. Pa či so včaiši napravili, vu drugoj vöri ga voda ža razčeše, sovražni stüki ga vküp zostrelajo. Tak so naši ne mogli prek vode štüke voziti, živež i municijo so samo na pontonah prek spravljali. Pet dni so se naši borili s sovražnikom, ki je vu večini bio i na slednje so se mogli boriti s vodov, na koj so si nönč ne mislili. Naše čete so nazaj vzeli vu noči na 21 i 22 junija. — Česlovaki — 40,000 možov — so prišli vu Vladivostok. Vu Južnoj Rusiji so tüdi pre magali bolševikove armade. Česlovaki stojijo pod francoškimi častniki i okoli sebe spravljajo vse one, ki so ne zadovoljni zdajšnjov ruskov vladov. Ruska vlada je vse častnike — oficire — na vojno službo pozvala do starosti 60 let. — Česlovakiških vojakov število cenijo na

200 jezer, iz vekšega so avstrijski i vogrski vlovleni, zdaj namenijo na Francuško iti ententi pomagat.

27. jun. Col del Rosso, šterogasmu 15. junija pozajeli, so nam taljani šteli vkraj vzeti. Vse zaman. — Nemci so vu zraki Pariz napadali. — Takse glasi, da so ruskoga cara v Jekaterinoslavi morili.

28. jun. Ministerski predsednik Wekerle je govorio od naše slednje taljanske ofenzive. Pri Piave, je pravo, smo naprej vdrl, nego smo nazaj očišli, da bi s ljudmi šparali. Taljani so ob toj priliki 12,000 naših vojakov zgrabili. To je ne velki broj. Taljanje so vu 10. i 11. bitji ob Soči naših 30—35 jezer vlovili, mi pa smo vlovili 22 jezer taljanov. Zdaj pa smo mi zgrahili 50 jezer taljanov. Bolje žalostno je, ka smo vu mrtvih i ranjenih zgubili. Vu 10. i 11. bitji ob Soči smo 80—100 jezer betežnikov ranjenih i mrtvih meli, zdaj jih mamostojer. — Naša armada je nikdar ne mela telko municije, kak na sredi junija. Na Piavi se je eden most razčesno, s seboj je odneso oviva dva, zato smo ne mogli telko municije i živeža prek spraviti, kelko bi potrebno bilo. Ne je istina, da bi vojaki od gladi mirali. — Kda so naši vojaki nazaj šli, so čete ostale na drugom kraji, da bi zakrivale prehod. Razmi se, da so most napravili. Samo one čete so bile vlovlene, štere so prehod zakrivale.

Dom i svet. — Glási.

13,955 vojaških grobov so naišli na Erdelskom, vu njih je pokopano 22, 120 junakov. Med temi je 8713 naših vojakov, ovi so vse rumuni.

Vu Berlini jo Bioscop fabrika, kde filme redijo, zgorela 22. jun. Pravijo, da blisk vu njo vdaro. Blüzi 90 delavcov je vu fabriki bilo, dosta jih je notri ostalo i zgorelo. Filmi so eden za drugim explodirali, zmetno je bilo ljudi rešuvati. Na dugnih lestvicah so 40 delavcov doli prinesli, 6 jih je s gorečim gvantom doli skočilo iz štrtoga štoka vu prestrete ponjave.

Na Gornje Avstrijskom je prepovedani ples po krčmah. Pri nas pa na vse kraje igrajo. Ali je pri nas ne bojna?!

Štrajk. Kak smo že pisali, delavci so stavili delo. Na orsačkom spravišči je 25. jun. poslanec Lovaszi govorio, pravo je, da delavci želejo, da žandare odpravijo iz fabrik, naj je nadomestijo s vojakami, ž njimi do delavce znali vopriti. Želejo, naj vlada doli dene svojo čest, naj se spravi nova

vlada, štera obečano volivno pravo prinese i prehrano poboljša. Ministerski predsednik Wekerle konštatora, da je delo vu največ fabrikah stavleno. Ne dovoli, da bi oblast svet delavcov dobilo. Ne je ešče bila vlada, štera bi tak velko zvišanje lona, plačila dopustila, kak zdajšnja vlada. Na vse kraje — vu drugih deželah — je gibanje proti državi, ruo je i k nam prišo, naša dužnost je, pravo je Wekerle — to gibanje streti.

Sobočki g. kaplan Deli je za vojnoga duhovnika notri pozvani.

Nova meša v Črensovci. Godina Ignac z Dolnje Bistrice je 30. junija služo novo mešo. Slovesnosti se je vdeležilo 15 duhovnikov. Novomešnika so s procesijov sprevodili vu cerkev. Govorio je vlč. g. pleb. Kúhar István iz Beltinec. Ništerne misli popadnemo iz njegove predga. Mésnik v največši dobre činitčo lústva ár z daritvov sv. meše pomirjava z bantúvanoga Boga. On je največši prijateo njegov, vči, pobúdjavanje. Obed je bio na farofi, večerja pa bila na domi novomešnika. Primiciant je edini sin dovice Godina Štefana, drugi sin Viktor je mro na srbskom bojišči leta 1915. Posebnose moremo spominoti od dovice matere, štera je s velikim trúdom vzgojila duhovnika materecerkvi. Žalo nam je, da primiciant vu vesprimsko púškekijo sliši, v Zalaber je za kaplana djani.

Tatija. 20. jun. so v Soboti tati hodili vu kancelariji Osterer Karola. Vkradnoli so 2 jezero gotovih penez i remenje. Hodili so i pri krčmari Turk Jožefi brezi vspeha. Od vseh krajov pridejo glasi, da kradnejo. Vse vkradnejo: kokoši, na njivah ječmen odnesejo zeljovo flanco vó skúbejo.

Minister je odredo da ki višešnju silje do 1. okt. 1918. zglasijo, za pšenico na meterski cent 15 k. nadržgo silje 10 k več dobijo plačano. Tak i pri kukurci. Oni, ki oglašeno silje na železnico spravijo, zvún od zgoraj popisanih 10—15 koron dobijo za vžnjo na meterski cent do 15 jul. 15 k, do 25 jul. 10 k, do 5. aug. 5 k. V 10. št. 10. marca smo popisali maximal ceno. Poleg toga na pr. pšenica, či se ponúdi na odajo, stane meterski cent 75 kor, či se do 15. jul. na železnico odpelje, 90 kor.

Na granici streljeni. „Welt-Blatt“ piše; Anton i Franciška Dúndek iz Satahovec — fara Sobočka — sta šla s 25 let starim sinom Jožefom prek Múre na Stajersko. Že so prek granice bili v Mauti. Franciška Dúndek je mela s seboj korbeo, vu njem dva prazniva glaša slatinskiva i eden falat

krúha. Na Stajerskom prek meje je čakó stražar Mihal Pusztai, ki je ženo gori stavo. Sin je mater za roko prijó, da bi dale šli, na to je stražar iz dalečine 4 stopajov strelo na sina i ga vu srce zavado. Stariške so iz bojazni začnoli bežati, na to je stražar na nje túdi strelo. Krugla je zadenola ženo po hrbti, samo je njoj gvant razčesala

Kde se spravljajo milijoni? Med milijonare stopajo tržci gvanta, ledra črevljov, direktorje teatrov (gledališč) i mozi.

Amerikanski minister Mac Adoo pravi, da prvle ne položijo na stran orožje, dokeč njihova zastava ne bode plahotala v Berlini.

Konj ubro svojega gospodarja. „Slovenec“ piše: Posestnik Muršič iz Šalince pri sv. Križi se je peló v Ljutomer. Nikšega psa se je splašo konj i skočo vu jarek. Muršič je spadno z glavov naprej pod konja, šteri ga je s zadnjima nogama na smrt vdaro.

V Ameriki nameravajo vse na bojno sposobne može pod orožje pozvati. Tak se vúpajo dobiti tri milijonov vojakov, štere bi do junija 1919. v Europo poslali.

Do križe šteli? Čúje se, da bodo na njivah križe šteli. Potem na doma zmlatijo eden križ žita i eden križ pšenice. Ka ešče se vse vó ne zmislijo. Je li pa ne vejo, ka nónč na ednoj njivi je ne veduaki pov? Kak bi pa te bio vednaki, či stoj na več njivah ma žito i pšenice!?

V Ritkarovci bodejo 7. julija popoldne ob 2 vóri križ blagoslavlali.

Tobak so po skrivoma več mestih sadili. Financi iščejo i ostro aštigajo.

Predsednik Wilson je dovoló, da Polake, Čehé i druge slave vzemejo vu američko armado.

Na podporo „Novin“ so darúvali: Z Melinec Št. Jerič 2 k, Mihal Kavaš — 40 k, Števan Sarjaš — 80 k, Jožef Fekonja 1 k, Ivan Maočec 1 k, Z Gančan Kati Legen — 86 k, Žofija Maočec 2 k, žena Horvat Jožefa — 60 k, Marija Horvat 1 k, Marija Višnjei — 40 k, Z Hšakovec N. N. 1 k, Bara Perša 4 k, N. N. 1 k, Ana Kreslin 1 k, Mihal Petek 1 k, Ivan Poredoš 1 k, N. N. 1 k, z Dekležovja Ivan Pal 1 k, Ivan Cipot — 40 k, Števan Kostrca z Hišakovec 2 k, Martin Zver z Hišakovec 5 k, Kata Kavaš z Lipovec — 40 k, Martin Fuis 1 k, Agata Kociper z Melinec 5 k, Ana Sreš z Hišakovec 1 k, 51 roža z Gančan 6·20 k, Jožef Horvat z Hrašic 1 k, Marija Višnjei z Gančan — 40 k, Andraš Forjan z Melinec 10 k, Ivan Krenosa z Beltinec 2 k, Ivan Sreš z Bratonec 2 k, Ana Sraka z Gančan 2 k, Ivan Maočec z Gančan 1 k, Ferenc Čenar 1 kor.